

**ÅRSRAPPORT 2002
FOR
KAs VIRKSOMHET**

Noen hovedtrekk og tendenser i KAs arbeid i 2002

Tre større saker satte sitt tydelige preg på året 2002:

- Fremleggelsen av "Samme kirke- ny ordning" og den påfølgende høring og debatt.
- Arbeidet med og fremleggelsen av Stortingsmeldingen om trosopplæring.
- Stadig større medieoppmerksomhet knyttet til kirkens økonomi.

Stat-kirke høringen og den lokale kirkes økonomi satte også sitt klare preg på arbeidet i KA. 2002 var det året man for alvor lærte ordet "nedbemanning" som del av det kirkelige vokabular. KA valgte også å bruke forholdsvis mye energi på å bistå medlemmene i høringsprosessen og KA deltok bl.a. på ca. 40 større og mindre møter over hele landet. KA var tidlig ute med sin høringsuttalelse og sentralt i KAs arbeid ut over disse to sakene har vært:

- Tariffoppgjøret.
- En omfattende kursvirksomhet for ansatte og valgte.
- Arbeid med spørsmål knyttet til rammebetingelser i ulike sammenhenger: budsjett og regnskap, enøk-tiltak, forsikringsordninger og ikke minst forsøket på å etablere en god dialog mellom kirke og kommune.

Tariffoppgjøret ble kostbart for medlemmene, men det er forståelse for at det er tvingende nødvendig for kirken å ikke sakke akterut i kampen om arbeidskraften i den situasjonen kirken er i. Tariffoppgjøret i 2002 har sammen med de formidable økninger i pensjon, strømpriser og forsikringspremier, bidratt til at medlemmenes økonomiske situasjon er presset. Det preger medlemmenes virksomhet og får utslag blant annet i deltakelse i kompetanseutviklingstiltak.

I forhold til de planlagte mål og tiltak har KA nådd de fleste av disse. Det er imidlertid fortsatt slik at behovet overstiger de gitte ressurser og streng prioritering er derfor fortsatt nødvendig.

Også i 2002 har enkelte tunge konfliktsaker preget mediebildet. Det er store utfordringer knyttet til å profilere kirken mediemessig som en god arbeidsplass. KA vurderer det slik at samhandlingen med partene i arbeidslivet og med KKD, Kirkerådet og prestenes arbeidsgivere utvikler seg i riktig retning. KA regnes med i stadig nye sammenhenger. Uroen knyttet til KAs rolle bør vies oppmerksomhet, men er ikke større enn hva sunt er i en kirke i utvikling og endring.

KA har i løpet av 2002 gitt "organisasjonsmedlemmene" medlemskap i styrende organer. Det gjenstår mye arbeid med å gjennomgå vedtekter, planer og prioriteringer for å gi denne medlemskategorien økt service og oppmerksomhet.

KAs økonomi og rekruttering av nye medlemmer er viktig for den videre utvikling og trygging av organisasjonen.

Virksomheten i KA har i 2002 vært basert på strategiplanens formuleringer av:

Visjon for kirken:

En kirke som har ressurser, forankring og engasjement til å møte fremtidens utfordringer

Visjon for KA:

Å være en profesjonell arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for kirkelig virksomhet på en slik måte at den bidrar til å realisere visjonen for kirken.

Formål for KA:

Å ivareta medlemmenes felles interesser og bistå medlemmene i deres virksomhet. KA vil styrke den lokale kirkes handlekraft og være en serviceorganisasjon for kirkelige organer, organisasjoner og stiftelser slik at de settes i stand til å utføre sitt oppdrag til beste for kirken gjennom avtaler og felles løsninger.

Styrets virksomhet

Styret har i 2002 hatt 6 styremøter og har behandlet i alt 47 saker. 3 av styremøtene har vært holdt i KA's lokaler i Karl Johans gt. 35, 1 styremøte ble avholdt i tilknytning til storkommune-konferansen på Rica Travel Hotel, Gardermoen og 1 styremøte ble gjennomført i forbindelse med en studietur til Island. Siste styremøte i 2002 ble avholdt med det nyvalgte styret på Scandic Hotel KNA, Oslo

Styreleder har i tillegg deltatt på 2 møter med kirkerådets leder og direktør, har ledet oppgaveutvalgets arbeid og har hatt diverse møter med sekretariatet for å foreberede saker for styret og drøfte løpende saker. Styreleder og nestleder har sammen med direktøren arrangert nordisk arbeidsgiverkonferanse på Soria Moria konferansesenter utenfor Oslo.

Styreleder har videre deltatt under vigsling av ny biskop i Nord-Hålogaland og i møte med ledelsen i Kommunenes Sentralforbund.

Styret har i 2002 ikke tatt ut honorar for styremøter. Leder har fått utbetalt et honorar på kr. 40.000 for arbeidsoppgaver som blir ivaretatt mellom styremøtene.

Styret har vært slik sammensatt frem til Landsrådsmøte 9. oktober:

- Arne Lerheim, leder
- Kristin Nielsen, nestleder
- Ove -Johnny Velle,
- Harald Tusvik,
- Elin Saltrøe,
- Geir Sørebo,
- Oddgeir Stenersen
- Olav Dag Hauge og
- Øyvind Drangslund.

Det nye styret er slik sammensatt:

- Arne Lerheim, leder
- Benita Christensen, nestleder
- Ove-Johnny Velle
- Elin Saltrøe
- Geir Sørebo
- Berit Brenden Bredli
- Erling Birkedal
- Ingrid Hauge Lundby
- Kari Øritsland

Det ble avholdt landsrådsmøte på Exporama konferansesenter 9. oktober 2002.

Sekretariatet

Sekretariatet har også i 2002 vært ledet av direktør Frank Grimstad. Sekretariatet er inndelt i forhandlingsavdeling, avdeling for interessevirksomhet, kompetanseavdeling og administrasjonsavdeling.

Ved inngangen til året hadde KA 15 fast ansatte i til sammen 13, 9 årsverk knyttet til forvaltningen av EVU-midler og kateketmidler. I tillegg er det engasjert prosjektleder i 75 % stilling for å lede kirkemusikkprosjektet (samarbeid med Kirkerådet og Kultur- og kirke departementet) og prosjektleder i 30 % stilling fra 15.04. for å lede prosjektet "Kirkeoppvarming – miljøriktig og energieffektiv".

Sekretariatet har hatt 2 lengre sykemeldinger i 2002 (2-5 måneder), 1 person har hatt permisjon hele året og 1 er innvilget 1 års permisjon fra 01.09.2002.

Økonomien

Regnskapet for 2002 viser at KA har et underskudd etter finansposter på kr. 376.719. De samlede driftsinntekter i 2002 har vært kr. 17.386.840. Driftsutgiftene har vært kr.17.191.696. Det er avsatt til sammen kr. 760.247 til bundne formål. Egenkapitalen pr.31.12.2002 er kr. 164.586.

Nedenforstående tabell viser utviklingen i omsetningen fra 1997 – 2002:

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Inntekter	kr. 8,5 mill	kr. 9,8 mill	kr.11,4 mill	kr. 11,3 mill	kr.15,7 mill	kr.17,6 mill
Utgifter	kr. 8,4 mill	kr. 9,4 mill	kr.11,2 mill	kr. 11,3 mill	kr.15,7 mill	kr.18,0 mill
Resultat	kr. 0,1 mill	kr. 0,4 mill	kr. 0,2 mill	kr. 0,0 mill	kr. 0,0 mill	kr. 0,4 mill

I underkant av 50 % av driftsinntektene kommer fra medlemskontingenten, ca. 13 % er knyttet til kursvirksomheten, 5 % kommer i 2002 fra salg av materiell og øvrige inntekter - ca. 33 % - er knyttet til oppgaver KA ivaretar på vegne av / etter oppdrag fra andre.

Styret har hatt som målsetning å styrke KAs egenkapital som ved årsskiftet 1997 / 98 var ca. kr. 0,1 mill. Dette lyktes i beskjeden grad i 1998 og 1999, mens det var liten endring i egenkapitalen i 2000 og 2001. I 2002 er størsteparten av den akkumulerte egenkapital brukt opp. Dette skyldes ulike forhold, men uteblitt dekning for premien for ansvarsforsikring – kr.253.000,- og økning i pensjonsutgiftene – kr.575.000 mer enn budsjettet – er sentrale faktorer.

Styret har tatt til etterretning sekretariatets vurderinger av at KA's kundemarked har så svak økonomi at varer og tjenester må prises under vanlige markedspriser. Etter styrets vurdering er dette den vesentlige årsak til at det er vanskelig å drive virksomheten med overskudd. Styret vil i 2003 arbeidet videre med utfordringen som også ble gitt på landsrådsmøte i 2002 om å styrke KA's egenkapital.

KA som organisasjon

KA VIL VÆRE:

- En organisasjon som representerer medlemmene/lokalkirkens utfordringer og behov i møte med politiske myndigheter og regionale og sentrale kirkelige organer.
- En organisasjon som har nær kontakt med medlemmene og kan levere de tjenester som blir etterspurt av medlemmene.

Kontakt med politiske myndigheter

KA har i 2002 hatt særlig tett kontakt med stortingspolitikere i forbindelse med:

- 1) Utviklingen av kirkens økonomi.
- 2) Revidert budsjett 2002.
- 3) Statsbudsjettet for 2003.

Arbeidsformene varierer fra skriftlige henvendelser til møter med enkeltrepresentanter / partier og møter med stortingskomiteer. Det har også vært gjennomført eget møte med kirkestatsråden. Helseministeren deltok på helse-kirke konferansen i september.

KA har en løpende og tett kontakt med kirke departementet. Dette medfører at KA får mange saker til uttale før departementet fatter beslutninger. I tillegg har vi felles arbeidsgrupper på en del områder – i 2002 har en økonomigruppe vært i arbeid. Det var også kontakt i forbindelse med arbeidet med nye kriterier for fordeling av tilskudd til fellesrådene.

2 ganger i semesteret møtes kirke departementet, Kirkerådet og KA i Kontaktutvalget for ledelse og kompetanseutvikling for informasjon om og drøfting av saker av felles interesse. Fra 2002 er også Bispemøtet representert i kontaktorganet. Dette har utviklet seg til å bli et nytt møtested for å drøfte utfordringer kirken står oppe i.

Kontakt med lokalpolitikere skjer oftest ved at KA møter kommunepolitikere sammen med fellesrådsrepresentanter fra de aktuelle kommuner.

Kontakt med regionale og sentrale kirkelige organ

KA har med ulike mellomrom møtepunkt og fellesprosjekter med de forskjellige bispedømmerådene og deres administrasjoner.

Det ble avholdt et møte med alle stiftsdirektørene i forbindelse med Kirkemøtet i 2002.

De regionale kirkevergelag, som er en del av KA-organisasjonen, har etablert ulike former for kontakt og samarbeid med de respektive bispedømmeråd. I enkelte bispedømmer er det utviklet "arbeidsgiverforum" der representanter for bispedømmet, biskopen og KA møtes.

Sekretariatet i KA har nær og løpende kontakt med sekretariatet i Kirkerådet.

Det gjennomføres regelmessige møter mellom folkevalgt leder og direktør i KA og Kirkerådet. Det har også vært gjennomført et kontaktmøte med bispemøtets arbeidsutvalg.

Medlemskontakt

KA hadde ved årsskiftet 435 A-medlemmer, 96 B-medlemmer og 42 C-medlemmer. Det har vært en økning med et nytt A medlem slik at nå er alle fellestråd medlem av KA. Tallet på B-medlemmer har vært stabilt (4 utmeldte og 4 innmeldte) og tallet på C-medlemmer er netto redusert med 4. Noe av endringene skyldes menighetsråd som ikke lenger har arbeidsgiveransvar (flyttes fra B- til C-medlemmer) eller som blir arbeidsgivere (flyttes fra C- til B-medlemmer). Det har vært gjennomført uformelle samtaler med noen potensielle "bedriftsmedlemmer". Menighetens alderssenter v/ barnehagen Tasta, Norges KFUK-Speidere og Kari og Gunnar Mindes Minnefond er innmeldt som "bedriftsmedlemmer" i 2002.

KA legger stor vekt på å nå raskt ut med informasjon om saker medlemmene har behov for å være oppdatert på. Den raskeste informasjonskanal er våre hjemmesider, som blir brukt av stadig flere. Her legger KA ut bl.a. rundskrivene, kursinformasjon, aktuelt orienterings- og kunngjøringsstoff m.m. Alle som ønsker det, kan gratis få elektronisk melding om når nytt stoff blir lagt ut på hjemmesidene. 211 av våre medlemmer og 51 andre har benyttet seg av dette.

KA sender regelmessig ut rundskriv til medlemmer, til abonnenter på rundskrivsendingene og til samarbeidspartnere. 39 rundskriv ble sendt ut i 2002. Rundskrivsendingene inneholder også en del annen informasjon, for det meste kursinvitasjoner og informasjon om materiell utarbeidet av KA.

Medlemsbladet – KA-forum – kom ut med 6 nummer i 2002 – opplaget er 1700.

KA hadde i 2002 kontakt med medlemmene gjennom bispedømmevise arbeidsgiver- og strategikonferanser. Disse var i 2002 også kombinert med et kort kursopplegg. Konferansene er godt besøkt og er svært nyttige som arenaer for å fange opp viktige saker for medlemmene.

For 3. gang arrangerte KA konferanse for de største kommunene. Denne gangen var det de 25 største kommunene som var representert. Hensikten med konferansene er å belyse og diskutere de spesielle utfordringer store kommuner står overfor når det gjelder økonomi, organisering og arbeidsgiverpolitikk.

KA har i 2002 produsert følgende bøker / veiledningshefter:

1. Hovedavtalen 2002-2005

2. Hovedtariffavtalen 01.05.2002-30.04.2004
3. Lokal handlekraft i kirken, KA-perspektiv 01/2002
4. Konflikter i kirken, KA-perspektiv 02/2002
5. Lønns- og personalstatistikk, Hovedoversikt pr. 01.10.2001
6. Valgt til å lede, studiehefte til utvikling av rollen som fellestrådsleder
7. Lysark – Opplæring fellestråd
8. Brosjyren "Til tjeneste" kort informasjon om KA (BM og NN)
9. Kurskatalog 2003

Kontakten andre veien - fra medlemmene til KA – skjer gjennom telefon, e-mail og brev til sekretariatet. En stor andel av våre medlemmer tar kontakt på denne måten. I tillegg møter sekretariatet mange gjennom den omfattende kursvirksomheten som KA driver.

I utgangspunktet har KA intensjon om å kunne gi hjelp i de fleste av de saker v re medlemmer ønsker assistanse. En ser imidlertid at kapasiteten fortsatt er – og vil være begrenset, og at det derfor er behov for å prioritere hvilke områder det er mest aktuelt å gi hjelp innenfor. Den 4-årige strategiplanen og de  rlige virksomhetsplaner vil her legge føringer for sekretariatets prioriteringer.

ARBEIDSGIVERVIRKSOMHET

KA VIL:

En kirke med fremtidsrettet arbeidsgiver og personalpolitikk.

Hovedavtalen, revisjon pr 01.01.2002

Hovedavtalen ble sagt opp til utløp 31.12 2001. Partene ble enige om å forberede revisjonen av avtalen i en partssammensatt arbeidsgruppe. Arbeidsgruppa gjennomgikk hele Hovedavtalen, og foreslo en rekke endringer i avtalen. Arbeidsgruppas rapport inneholdt et konkret omforent forslag til ny Hovedavtale, og var samtidig et viktig forarbeid som viser partenes felles kommentarer til de enkelte bestemmelsene som ble endret. Arbeidsgruppas forslag til ny Hovedavtale ble etter forhandlinger 09.04.2002 avtalt som anbefalt forslag. Hovedavtalen ble godkjent av KA's medlemmer etter uravstemming og gjort gjeldende fra 01.06.2002 til 31.12.2005.

Strategi- og arbeidsgiverkonferanser

I løpet av mars 2002 ble det gjennomført strategi- og arbeidsgiverkonferanser som dagsmøter i alle bispedømmene som forberedelser til tariffoppgjøret. På disse samlingene m tte KA representanter for medlemmene i samtale om vesentlige strategiske valg for arbeidsgivervirksomheten.

Hovedtariffavtalen, revisjon pr 01.05.2002

Revisjonen fulgte i hovedtrekk endringene som ble gjort i kommunal sektor, med nødvendige tilpassinger og justeringer. Den økonomiske rammen var lik som i kommunene. Det ble avtalt lokale forhandlinger to ganger i tariffperioden, men partene ble enige om at de skulle gjennomføres i samme forhandlingsrunde høsten 2002. Resultatet innebar også bortfall av lønnstabell og lønnsrammer, og det ble gjort vesentlige forenklinger i stillingsregulativet. Forhandlingene ble avsluttet 18.06, med frist for uravstemming 20.08.

«OK-trekk»

Partene ble ved tariffrevisjonen enige om å videreføre et lokalt inntrekk for å disponere midler til partssammensatt arbeid. Trekket ble øremerket dels til videreføring av arbeidet i EVU-utvalget med kompetansetiltak, dels for å drive regional opplæring i ordninger for medbestemmelse. Disse opplæringstiltakene vil bli gjennomført i 2003 og 2004.

Informasjonssamlinger om tariffoppgjøret

KA ga i september et tilbud om dagskonferanse med gjennomgang av resultatet av tariffoppgjøret. Samlingene fikk særlig fokus på endringer innenfor stillingskodene, og på forberedelser til de lokale lønnsforhandlingene, som skulle være sluttført i løpet av oktober måned.

Regionale fagdager

KA startet gjennomføring av regionale fagdager i alle bispedømmene med fire samlinger høsten 2002. Kompetanse- og forhandlingsavdelingen satte ledelse av «kompetansestillinger», dvs kantorer, diakoner og kateketer på dagsorden. Både arbeidsgivere og arbeidstakere ble invitert, og samlingene fokuserte bl.a på ledelsesteori, på tjenesteordning og arbeidsplanlegging. Ikke minst ble det gitt rom for dialog mellom arbeidstaker- og arbeidsgiversiden med forventninger til handlinger og adferd.

Partssammensatte utvalg

- I samarbeid med staten v/KKD, avga et partssammensatt utvalg 25.01 en rapport om de arbeidsmiljømessige utfordringene som særskilt finnes på den kirkelige arbeidsplass. Utvalget hadde særlig fokus på samordningen mellom de to arbeidsgivere, staten og fellesrådet.
- Ved forrige tariffrevisjon ble det avtalt å arbeide med arbeidstidsspørsmål i et partssammensatt utvalg. Utvalget avga rapport i forkant av tariffrevisjonen, og fikk belyst viktige sider ved arbeidsordninger på kirkelig sektor.
- I forbindelse med tariffoppgjøret pr 01.05., avga TBS-utvalget en rapport med statistiske opplysninger fra lønns- og personalregisteret.
- I etterkant av tariffoppgjøret, ble arbeidet med stillingskodene i Hovedtariffavtalen sluttført i et partssammensatt utvalg.
- Pensjonsutvalget hadde ikke møter i 2002.

Informasjon

Det er laget en rekke rundskriv med aktuelle temaer innen forhandlingsavdelingens arbeid.

Rådgiving

En vesentlig del av ressursene i forhandlingsavdelingen går til kontinuerlig rådgiving pr. telefon/e-post og ved alminnelig korrespondanse.

Tvistesaker / Konfliktsaker

Forhandlingsavdelingen var i 2002 inne i en rekke enkeltsaker som handler om bistand ved personalkonflikter etc. av ulik art. Bistanden består i muntlig og skriftlig rådgiving, deltakelse i møter internt og med arbeidstakere og deres representanter, utarbeidelse av prosesskrift og rådgiving knyttet til rettssaker. I 2002 var det en merkbar økning i rådgiving knyttet til nedbemanning, og om prosedyren i slike saker

VIRKSOMHETSUTVIKLING

KA VIL:

En kirkelig virksomhet der valgte rådsmedlemmer, frivillige og ansatte i fellesskap tar ansvar og er med å virkeliggjøre kirkens oppdrag.

Plan- og økonomiarbeid

Det er utført en omfattende lobbyvirksomhet overfor Stortinget i forbindelse med behandlingen revidert budsjett og av statsbudsjettet for 2003. KA lyktes ikke med å få hevet og justert tilskuddet til undervisning, diakoni og kirkemusikk på en slik måte at det kompenserte for lønnvekst og økte pensjonsutgifter.

KA har også gjennomgått en del nøkkeltall fra fellesrådenes regnskaper i årene 1999 – 2001 for å dokumentere den økonomiske utviklingen. En har valgt å legge til grunn den offisielle statistikk fra Statistisk sentralbyrå i stedet for innsamlet materiale for å unngå diskusjon om tallgrunnlaget. En økonomidag på de regionale fagdager i hvert av bispedømmene har tatt opp utfordringer knyttet til fellesrådenes økonomiske situasjon.

KA har også solgt tjeneste til 4-5 fellesråd for å gi en samlet gjennomgang og vurdering av fellesrådets økonomi og ressursbruk. I slike gjennomganger inngår møter både med fellesråd, kommune og arbeidstakerorganisasjoner.

KA har ledet og hatt ansvar for sekretærfunksjonen for kirkedepartementets økonomigruppe som skal utarbeide forslag til reviderte budsjett- og regnskapsforskrifter.

En har også vært representert i en KOSTRA-gruppe under ledelse av Statistisk sentralbyrå.

Det er et stort behov for veiledning i forhold til forskrifter og regelverk innenfor økonomiforvaltningen, og da særlig overfor fellesråd som ikke lenger har tjenesteyting fra kommunen på dette området. Det kommer også en del henvendelser fra kommuner og revisorer som ønsker informasjon om regelverk som er særegent for kirken. Også innenfor skatt- og avgiftsspørsmål har KA en rekke henvendelser. KA har tatt opp både spørsmålet om momsfrigat for tjenestemoms og innlemmelse av norske menigheter når det gjelder skattefrigat for gaver.

Organisering og administrasjon

KA har også i 2002 vært representert i styret for Kristen Norges Innkjøpsfellesskap og har på den måten vært med å påvirke hvilke innkjøpsavtaler og forsikringstilbud som skal utvikles til beste for våre medlemmer. Viseadm.dir. Betty Haga er i 2002 valgt til styreleder i KNIF.

KA tok i august 2002 opp med departementet spørsmålet om etablering av og finansiering av egen kirkebyggforsikring og egen kirke database. Dette kom inn i Stortingsprop. nr. 1 og fikk senere støtte på Stortinget. KA har høsten 2002 etablert samarbeid med Rikantikvaren, Kirke departementet, KNIF, takstmannsforbundet m.fl. vedr. etablering av en felles forsikringsordning. Den felles ansvarsforsikring for medlemmene ble fornyet for 2002 og 2003.

Etter initiativ fra KA ble to viktige rundskriv utgitt fra Kirke departementet i 2002:

- Veiledning om kommunens økonomiske forpliktelser.
- Veiledning vedr. eiendomsoverdragelse.

Det sistnevnte heftet har medført økt vekt på rådgivning innenfor feltet.

KA utga i 2001 en ny arkivplan for menighetsråd, fellesråd og prostene. 2002 var preget av utstrakt kursvirksomhet og rådgivning innenfor dette området.

Kommune – kirke

Det har i 2002 vært stor etterspørsel fra medlemmer etter hjelp i dialogen med kommunen. Mange fellesråd sliter med å få økonomiske rammer som dekker de grunnleggende behov i forhold til fellesrådets lovpålagte ansvar. I en del tilfeller har KA måttet bistå med nedbemannings, andre steder har det lyktes å bidra til øking av de økonomiske rammer. KA har også gitt veiledning for å finne mer kostnadseffektive arbeids- og organiseringsformer.

KA har i 2002 etablert god kommunikasjon med KS politisk og administrativt. Ikke minst har KA lagt vekt på å få KS til å ta med kirkeøkonomien inn i de konsultasjoner KS har med staten.

Gjennom enkeltsaker og gjennom samarbeid i prosjekter, er det etablert god kontakt med riksantikvaren. Det er behov for ytterligere utvikling av samarbeidet innenfor to områder:

- Enkeltsaker/ombyggingssaker der det er konflikt mellom bruker- og verneinteresser.
- Generell bruk av verneverdige kirker.

Bygging drift og vedlikehold av kirker

KA har deltatt i prosjektet Forvaltning, drift og vedlikehold av kirker. Prosjektet er del av et doktorgradsarbeid, og vil bl.a. ha som resultat en veiledningshåndbok i forvaltning av kirker. Prosjektet er støttet av kirkedepartementet. Prosjektet ble avsluttet i 2002, men vil bli fulgt opp fra KAs side i forbindelse med felles kirke database.

KA har samarbeidet med Kirkerådet om prosjektet KME – om energieffektiv og miljøriktig kirkeoppvarming. KA har ledet styringsgruppa og deltatt i referansegruppa. Fra 2002 ansatte KA egen prosjektleder i 30% stilling.. KA har mange henvendelser fra medlemmer vedr. forvaltning av kirkebyggene.

Anlegg, drift og forvaltning av kirkegårder

KA får også en rekke henvendelse knyttet til gravferdsloven og forskriftene til denne. Det er økende etterspørsel etter rådgivning når det gjelder avgiftsproblematikk og utvikling av kirkegårdspolitikk. Det er også et visst press på rådgivning vedr. gravferdsskikker for andre trossamfunn.

Gjennomkirkevergelaget er KA engasjert i Gravferdsrådets arbeid.

Menighetsarbeid

I samarbeid med KIFO og Kirkerådet arbeides det med planer for utvikling av et Senter for menighetsutvikling. Innstillingen ble ferdigstilt høsten 2002.

Sammen med Kirkerådet, KIFO og IKO har KA søkt å forberede en. lovfesting av rett til dåpsopplæringen. Dette har primært skjedd gjennom sentral kontaktgruppe i Kirkerådet.

Helse-kirke prosjektet har resultert bl.a. i en overenskomst med Sosial- og helsedepartementet om å arrangere en årlig Helse-kirke konferanse. En slik konferanse ble arrangert for første gang i 2001 og samlet 80 representative deltakere fra helsedepartementet, fylkeslege-embeter,

diakonale institusjoner og kirkelige råd og organer. Konferansen i 2002 samlet i tillegg politikere fra fire departementer.

Helsedepartementet oversendte senhøstes forslag til rammeavtale mellom KA og helsedepartementet vedr. lokale diakonale prosjekter.

KA deltar i arbeidsgruppe i IKO med målsetting å styrke menighetsbarnehagenes stilling.

KA har tidligere utarbeidet forslag til organisering av "Kirkelig kulturnettverk". I 2002 fikk KA et tilskudd på kr. 50.000 fra Norsk Kulturråd for å videreutvikle dette konsept.

Det tiltaket på virksomhetsplanen som ikke ble gjennomført, var et hefte om kirkemusikk i menigheten.

KOMPETANSEUTVIKLING OG UTREDNINGSARBEID

KA VII:

At kirken skal ha kompetanse både til å foreta riktige prioriteringer og veivalg og til å virkeliggjøre sitt oppdrag og sine oppgaver i et godt samspill mellom ansatte, valgte og frivillige medarbeidere.

Dette året har tydeliggjort et strategisk valg på kompetansefeltet; KA vil selv arrangere og være faglig ansvarlig for lederutvikling, kurs mv. som har kirkeverger og andre arbeidsgiverrepresentanter som målgruppe. Samtidig er fokuset i økende grad rettet mot tiltak med andre ansatte som målgruppe. Her vil det imidlertid normalt være andre som er operatør, men KA's rolle vil bl.a. være som initiativtager, bidragsyter og nettverksbygger.

Strategisk kompetansestyring

Kirkegårdssektoren

Det er gjennomført et større utredningsarbeid med kartlegging av opplæringsbehov på kirkegårdssektoren. Arbeidet har skjedd i regi av EVU-utvalget og er ført i pennen av Helene Horsfjord. Arbeidet har medført en grundig gjennomgang og dokumentasjon av behov på denne sektoren.

Kirketjenerskolen

Kirketjenerskolen er en helhetlig kursmodell som er rettet spesielt inn mot kirketjenernes arbeidssituasjon. Kirketjenerskolen 2 er utprøvd i 3 bispedømmer. Kirketjenerskolen 3 er utviklet som konsept i 2002 og vil bli igangsatt... Derved er tre moduler etablert i samarbeid med NKI. Det har vist seg at det er varierende engasjement fra bispedømmerådene side når det gjelder det å være operatør for kursene.

Forvaltning av statlige etterutdanningsmidler for kateketer

I forbindelse med overføring av statlige kateketer til kirkelige fellesråd/menighetsråd i 2001, ble det etablert spesielle tilskuddsordninger for undervisningsstillinger i Den norske kirke. KA mottar et årlig tilskudd fra KKD, hvorav omtrent halvparten skal disponeres til kompetanseutviklingstiltak. I 2002 var beløpet på 760.000 kroner som ble disponert til kompetanseutviklingstiltak. Midlene har vært fordelt til individuelle midler, regionale midler, faste tilskudd til stiftslagene i kateketforeningen og sentrale midler som i hovedsak går til utdanningsinstitusjonene etter søknad.

Nettsider

KA har på sin hjemmeside utviklet et nettsted med informasjon om ulike kompetansetiltak for kirkelig tilsatte.

Videreutdanning for kirkemusikere

Det er gitt tilskudd til kurs knyttet til ny utgave av Norsk kantoribok og til skudd til etterutdanningsselement under Norsk Orgelfestival. Det har vært gjennomført en større konsultasjon om kirkemusikerutdanningen med deltakelse fra statsråd Valgerd Svarstad Haugland og statssekretær Berit Gjerløw.

Tverrfaglig kompetanseutvikling

KA sto også i 2002 som ansvarlig for samarbeidsdager mellom institusjoner som gir kirkelig utdanning i Oslo regionen. Fokus er tverrfaglig samarbeid og kirken som arena for samarbeid.

Av planlagte tiltak innenfor området som **ikke** ble gjennomført var:

- Hefte og kurs om kulturprofilering av virksomheten.
- Veiledningshefte om håndtering av seksuelle overgrep.

Av oppgaver som ikke var planlagt, men som ble viet oppmerksomhet i 2002 skal spesielt nevnes arbeidet med **kvalitetsreformen** og konsekvenser for kirkelig utdanning.

Ledelsesopplæring/utvikling

Kirkeverger/daglig ledere

I løpet av de siste årene har et stort antall kirkeverger/daglige ledere (og sokneprester) deltatt på programmer i regi av KA. I 2002 fullførte man siste uke av et opplegg over to år. På grunn av endringer i bemanningen valgte man å redusere omfanget og satte i gang ett-årig lederopplæring med 2 ganger 1 uke. Ca. 20 kirkeverger og daglige ledere deltar. Deltakerne kan på grunnlag av dette kurset gå opp til vektallsgodkjent eksamen i kirkelig ledelse ved Høyskolen i Volda.

Det er også gjennomført grunnkurs for nye kirkeverger med vekt på kirkelig organisering, arbeids- og kirkerett og ledelsesutfordringer. I tilknytning til Kirke 2002 ble det gjennomført en faglig samling der de som har deltatt i KAs lederutviklingsprogrammer var invitert.

KA har i 2002 hatt et spesielt fokus på daglig ledere i menighet. Det ble i juni gjennomført kurs/studietur til Uppsala for denne gruppen spesielt.

KA har også i 2002 vært opptatt av å vie de to ledelsesstrukturer oppmerksomhet. En gruppe på 25 bestående av kirkeverger i de største byer/kommuner og domproster/proster, gjennomførte en ukes studietur til Sveits med tema "Kirkeledelse i økumenisk perspektiv".

Rådsmedlemmer og ledere

KA utviklet kursopplegg både for menighetsrådsmedlemmer og fellestrådsmedlemmer i forbindelse med valg av nye menighetsråd. Våren 2002 ble det gjennomført kurs i samarbeid med enkelte bispedømmeråd, prostier og fellestråd.

Et prioritert område har vært etablering av nettverk for fellestrådsledere. Det ble gjennomført samlinger med tanke på etablering av nettverk i Oslo, Kristiansand, Bergen og Tromsø. Det er utviklet et eget hefte med tanke på bruk i nettverk.

Organisasjonsutvikling/utredning

Samarbeid og forsøk

Det er økende vekt på organiseringsspørsmål i kirken. Dette merker sekretariatet. Ikke minst samarbeid mellom fellestråd med tanke på effektivisering, bedre oppgaveløsning og det å holde på kompetent arbeidskraft har vært viktige temaer. KA har søkt, men ikke fått tilskudd til forsøksarbeid innenfor feltet. KA har derfor valgt å følge forholdsvis tett opp enkelte områder der det utvikles aktivt samarbeid.

KA har også hatt spesiell fokus på aktiv bruk av den forsøkshjemmelen KA fikk Stortinget med på å vedta i 2001. KA har derfor også bidratt til utvikling av søknad for å ta i bruk hjemmelen. Dessverre har mangel på ressurser medført at sekretariatet ikke har kunnet dekke behovet for rådgivning og hjelp på området.

Utredning

KA fullførte utredningen om oppgavefordeling i kirken "Lokal handlekraft i kirken" tidlig på nyåret. Denne utredningen kom litt i "skyggen" av stat-kirke utredningen, men vil være viktig som premissgrunnlag i det videre utredningsarbeid.

KA gjennomførte også en mindre spørreundersøkelse blant daglige ledere i menighet. Denne viste at blant annet utdanningsnivået i denne gruppen er relativt høyt, men det er store utfordringer knyttet til utvikling av dette som en reell lederrolle i den lokale menighet.

I samarbeid med KKD og KR har KA i 2002 vært engasjert i prosjekt knyttet til rekruttering av kirkemusikere. Prosjektet har fokusert på å øke tilgangen både til utdanningen og til yrket. Sentralt i prosjektet har stått "den rekrutterende kantor", samarbeid med kulturskoler, spørsmålet om faglærerutdanning og kursing av utenlandske organister.

Andre kurs/seminarer mv.

KA gjennomføre i 2002 flere kurs og seminarer som primært hadde arbeidsgiverrepresentanter som målgruppe. I 2002 er gjennomført bispedømmevise "fagdager" på 2 dager i hvert bispedømme. Fagdageene innebærer at vi gjennomfører 2 hele kursdager i hvert bispedømme med ulikt tema for hver dag. Fagdageene bidrar til en effektiv og hensiktsmessig samling av regionale kurs. Samtidig er det en stor administrativ utfordring for organisasjonen å arrangere såpass mange kurs i løpet av en kort periode.

I samarbeid med Modum Bad er det i 2002 gjennomført 2 kurs på til sammen 6 dager om konfliktforståelse og konflikthåndtering.

I samarbeid med Diakonforbundet ble det i 2001 etablert en ordning med studieplasser og tilskudd for diakoner for PKU-utdanning ved Lovisenberg sykehus. Arbeidet i det sentrale kontaktmøte for kompetanse- og ledelsesutvikling med KUF/KKD og KR der KA har sekretariatsfunksjonene er videreført.

Oslo, mars 2003.

Arne Lerheim

Benita Christensen

Ingrid Hauge Lundby

Berit Brenden Bredli

Erling Birkedal

Geir Sørebo

Kari Øritsland

Elin Saltrøe

Ove Johnny Velle

